

RISØR KOMMUNE
Økonomietaten

Arkiv: 203 &13
Saksmappe: 04/02436-2
Saksbehandler: Thomas Axelsen
Dato: 01.09.2004

**Høring på skatteoppkreverutvalgets utredning - NOU 2004:12 -
Fortsatt kommunal skatteinnkreving - ikke statliggjøring**

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
138/04	Formannskapet	05.10.04

Rådmannens innstilling:

Risør kommune mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felles kommunal oppgave.

For øvrig stiller Risør kommune seg bak KS' sentralstyres enstemmige vedtak av 18.mai 2004 i forbindelse med denne saken.

Behandling i Formannskapet - 05.10.2004: -

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak fra Formannskapet - 05.10.2004 :

Risør kommune mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felles kommunal oppgave.

For øvrig stiller Risør kommune seg bak KS' sentralstyres enstemmige vedtak av 18.mai 2004 i forbindelse med denne saken.

Kopi til:

Finansdepartementet, Skattelovavdelingen P.B 8008 Dep, 0030 OSLO

Kort resymé

Skatteoppkrever utvalgets utredning NOU 2004:12 "Bedre Skatteinnkreving" er ved brev av 18.06.04 fra Finansdepartementet lagt ut til høring for samtlige kommuner med høringsfrist 1.oktober 2004.

Landets kommuner er invitert til å komme med høringssvar.

Saksopplysninger

En viktig bakgrunn for NOU 2004:12 er (Finansdepartementets) ønske om å statlig gjøre norsk skatteinnkreving. Stortinget har både ved behandling av St.prp.nr.44 (ROSA-utredningen) i 1994, og ved behandling av St.prp.nr.41 (SRADEC-utredningen) i 1996 avvist å statliggjøre skatteinnkrevingen i Norge. Flertallsinnstillingen i NOU 2004:12 "Bedre skatteinnkreving" tilrår at ansvaret for skatteinnkrevingen overføres fra kommunene til staten.

Det er med andre ord tredje gang på 10 år at saken settes på dagsorden og fremmes for sentral politisk behandling.

Saksutredningen vil gi en kort redegjørelse både for flertallets og mindretallets hovedargumenter. Dersom det i tillegg ønskes ytterligere opplysninger, kan utvalgets vurderinger og konklusjoner i sin helhet leses på følgende nettside;
http://odin.dep.no/fin/norsk/aktuelt/hoeringssaker/paa_hoering/006081-990051/dok-bn.html

Det er altså tredje gang på 10 år at en saksutredning om organisering av skatteinnfordringen i Norge kommer opp til sentral politisk behandling. Flertallsinnstillingene i det to foregående høringene har begge blitt avvist av Stortinget.

Skatteoppkrever utvalget har denne gang bestått av leder Nils-Henrik Mørch von der Fehr, og medlemmene Sandra Riise, Lars Detlie, Anne Lise Fimreite, Jan Magnus, Bente Fylken og Bjørn Røse – de to sistnevnte oppnevnt av henholdsvis NKK og KS.

Det er Fylken og Røse som utgjør skatteoppkrever utvalgets mindretall, og som går inn for fortsatt kommunal skatteinnkreving.

Flertallets vurderinger og konklusjoner

"...anser en statlig organisering av skatteinnkrevingen som mest naturlig, oppgavenes innhold og karakter tatt i betraktning. En statlig organisering vil gi bedre ressursutnyttelse og bedre resultater, og den vil legge til rette for en mer brukerorientert innretning av hele skatteforvaltningen"

For øvrig fremmer flertallet blant annet følgende argumenter for statlig gjøring, her presentert stikkordsmessig;

- At små og mellomstore skatteoppkrever kontorer er mindre effektive og oppnår dårligere resultater enn de større kontorene
- At nærhet mellom skatteyter og skatteoppkrever også kan ha negative sider, spesielt ved at det øker faren for usaklig forskjellsbehandling
- At sammenslåing innenfor dagens kommunale organisering for å oppnå bedre resultater vil ta tid, og at en statlig overtakelse vil sikre en raskere omorganisering og en enhetlig organisering av det faglige og ressursmessige ansvar
- At dagens organisering av skatteetaten (noe på kommunalt nivå og noe på statlig nivå) av mange brukere oppfattes som både uoversiktlig og tungvint
- En større mulighet for styring og effektivisering ved bedre samordning av kontrollressurser og effektivisering, utnyttelse av informasjonsteknologi og samordning av innfordringsoppgaver
- Mer effektiv bekjempelse av økonomisk kriminalitet
- At vårt naboland Sverige allerede har gode erfaringer med statlig skatteinnkreving, og at den danske regjering nylig har fremlagt et forslag om å samle all innkreving på statens hånd

Mindretallets vurderinger og konklusjoner

"mener at de fleste argumenter taler for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen. Det er dokumentert høy løsningsgrad, god rettssikkerhet, høy brukerservice og synergier med øvrig kommunal virksomhet. Og ikke minst: Kommunal organisering gir forbedringsmuligheter og er robust i forhold til forventede utviklingstrekk".

For øvrig fremmer mindretallet blant annet følgende argumenter for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen, her presentert stikkordsmessig;

- De kommunale skatteoppkrevere klarer å innkreve mellom 99% og 100% av utlignet skatt
- Små kommuner har like gode innkrevningsresultater som store kommuner
- Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene side fastsettelsen av skatten og på den annen side innkrevingen av skatten
- Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører effektiv drift og ressursbruk ved at skatteinnkreving gjennomføres i samme miljø som ivaretar kommunenes innkreving av kommunale avgifter og annen kommunal fakturering
- Fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre

Videre begrunnelse og dokumentasjon av ovenstående fremgår i selve høringsdokumentet.

Det vises for øvrig til vedlegg 2, KS sitt brev datert 02.07.04, der det blant annet refereres til følgende enstemmige vedtak fattet i KS sentralstyre 18.mai i år;

1. KS mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felles kommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Blant annet av hensyn til innbyggernes rettssikkerhet, skatteinnkrevingens brukervennlighet, ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll, og ikke minst den gode løsningsgraden for inndrivelse av skattekrav, gjør at KS mener at skatteinnkrevingen fortsatt må være en kommunal oppgave.

2. Kvaliteten på skatteinnkrevningen i Norge er meget god. KS mener det finnes flere forbedringsmuligheter som kan ytterligere forbedre skatteinnkrevningen i Norge. De kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for skatteinnkrevningen

Situasjonen for Risør kommune

• Restanser

Utlignet skatt på forskuddsordningen (skatt fra privatpersoner) for 2002 (som er siste ferdige ligningsår) var kr. 280 mill. Pr. 31.08.04 var det kr. 2,3 millioner i ubetalte skatter. Restansen utgjør 0,82% av all utlignet skatt.

Når det gjelder arbeidsgiveravgift for 2003 er hele 99,54 % innbetalt. Tilnærmet hele restansen på arbeidsgiveravgift stammer fra konkursbo. Rådmannen opplyser for ordensskyld at all innbetalt arbeidsgiveravgift går til staten.

Rådmannen mener at restansesituasjonen underbygger det faktum at også Risør kommune makter å kreve inn mellom 99 og 100% av all utlignet skatt/avgift – uavhengig om kommunen mottar deler av innbetalt beløp eller ikke. Og at arbeidet faktisk får prioritet.

• Arbeidsgiverkontroll

Skattedirektoratet og andre statlige tilsynsmyndigheter har i betydelig grad fokusert på arbeidsgiverkontrollen. Kommunene har tidligere vært for dårlige til å drive med kontroll av arbeidsgivere. De senere årene har staten ved skattedirektoratet satt krav til å kontrollere minst 5% av alle arbeidsgivere, i Risør ble det gjennomført kontroller hos 5,3% av alle arbeidsgivere.

• Bemanning

For Risør kommune sin del utgjør Skatte- og innfordringsavdelingen nå 2 årsverk.

Skatteoppkreveren har også det løpende ansvaret for den øvrige kommunale innfordringsaktiviteten.

Hva som vil skje med denne staben dersom staten overtar hele skatteinnfordringen er usikkert, men en kan ikke påregne at hele avdelingen kan legges ned, da det fremdeles må påregnes avsatt ressurser til innkreving av kommunale avgifter og øvrige kommunale krav. Rådmannen minner om de "synergier" vi faktisk tar ut – ved at vi faktisk har personer med kompetanse som krever inn både skatter og avgifter samt andre kommunale krav.

I mindre kommuner vil noen få årsverk gjerne dekke hele økonomifunksjonen innenfor både lønn, regnskap, fakturering, budsjett- og økonomiplanarbeid og innføring inkludert skatt. Selv om Risør kommune samlet sett har flere ressurser å ta av i så måte er det den samlede fagkunnskap og bemanning som teller, og da blir skatteinnkreving en integrert del av den samlede økonomifunksjon. Sårbarheten på avdelingen blir større

Disse momentene taler for at det ikke nødvendigvis er slik at alle ressurser innenfor skatteinnkrevningen automatisk kan trekkes ut av kommunesektoren og overføres til statlige organer. Dette må en ta hensyn til når en måler effektiviseringspotensialet.

• Inntektspåvirkning

Dersom skatteinnfordringen overføres til staten, blir kommunene om mulig enda mer avhengig av statens løpende vilje til å finansiere kommunene. Hvordan blir det da med

kompensasjon av sviktende skatteinntekter? Eventuelt hvor mye får kommunene beholde av en eventuell vekst i skatteinntekter som ikke er forventet/budsjettert?

Kommunene vil i enda større grad enn nå være en passiv mottaker av statlige overføringer. Det i seg selv bør være et alvorlig tankekors.

Faktum er i alle fall at vi ikke har påvirkningsmuligheter på den faktiske skatteinngangen.

Etter rådmannens vurderinger bør det politisk ringe en "liten klokke". Vi har en rimelig god skatteinnfordring, nesten 100% av utliknet skatt blir innbetalt. Ett til to prosentpoengs nedgang i innbetalt utlignet skatt utgjør formidable beløp. På landsbasis ca 7 milliarder kroner! Er staten villig til å ta den sjansen?

- **Andre verdier**

Det vil dessuten også være et spørsmål i hvilken grad en vil vektlegge andre verdier i denne sammenheng, ikke minst nærhet til brukere og publikum. Skattegjeld er en spesiell form for gjeld. I motsetning til all annen gjeld – som etableres gjennom bevisste valg (f.eks låneopptak i bank, bruk av kredittkort evt annet kjøp på kreditt) – er det slik at skattegjeld oppstår (for de fleste) meget overraskende. Vi tror dermed at lokal representasjon er bedre for den skatteyder som opplever det å få restskatt.

Konklusjon

Rådmannen mener at skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felles kommunal oppgave.